

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

18
AGUSTOS 1940
PAZAR

Numara: 347 Sene: 2
Tel 23872 - Posta Kuruşu 214

**Birçok Alman tayyaresi
Bu sabah İngiltereye taarruz etti**

**İngiliz tayyareleri
Yünkers fabrikasını yeniden bombaladılar**

Londra, 18 (A.A.) — Birçok Alman tayyareleri bu sabah İngiltere'nin cennubi şarkı sahillerinden geçerek dahile doğru ilerlemişlerdir. Hepsini ve çok yüksekte uçan düşman tayyarelerini takip için İngiliz avcı tayyareleri havalandırılmışlardır.

Londra, 18 (A.A.) — Hava nezaretine mensup istihbarat servisinin bildirdiğine nazaran, hava müdahale toplanımın pek şiddetli atışlarına rağmen, İngiliz tayyareleri dün akşam yapmış oldukları bir zincir fabrikasının üzerine yüzlerce bomba atmaya muvaffak olmuşlardır. Tasfiyehane'nin en mühim kısmının imtidat etmekte olduğu 200 metrelilik bir mesafe üzerinde yanar zühur etmiştir. Fabrikanın üzerinden kesif duman sütunları çıkmıştır.

YUNKERS FABRİKASI YENİDEN BOMBALANDI
Londra, 18 (A.A.) — Hava nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor:
(Devamı 2 inci Sayfada)

**İngiliz tayyareleri
Tunusa beyanname attılar
12 italyan tayyaresi düşürüldü**

Tunus, 18 (A.A.) — Havas bildiriyor:
15 ağustos gecesi müteaddit İngiliz tayyareleri Tunus üzerinde uçarak Fransaya karşı hakaretmiz beyannameler atmışlardır. Tayyarelerden biri inmek mecburiyetinde kalmış ve mürettebatı enterne edilmiştir.
(Devamı 2 inci Sayfada)

**Asker ailelerine yardım
Yeni bir kanunla tanzim ediliyor**

**Reisicumhur
Dün akşam
Ankaraya döndü**

Ankara 17 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün saat 15.35 te otomobile Kirsehir'den hareket ederek BALA üzerinden Ankaraya saat 20.50 de avdet buyurmuşlardır.

Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, vekiller cumhuriyet halk partisi umumî kabîlî Fikri Tüzer ve mebuslar Millî Şefi Dikmen'de karşılamışlardır. Ankara valisi Millî Şefimize Ankara vilayeti hududunda mülâki olmuştur.

KIRSEHİRDE
Kirsehir 17 — Reisicumhur İsmet İnönü bu sabah saat 10 da Kirsehir şereflendirmişler ve Kirsehirli'lerin candan tezahüratı ile karşılanmışlar. Dr. Millî Şef doğrudan Halkevine giderek memur, esnaf, sanatkar ve kazalardan gelen halk mümessillerini kabul ederek hepsinin ayrı ayrı dileklerini dinlemiştir.

Reisicumhur öğleye doğru halkevin den ayrılarak vali konağına gitmişler ve bir müddet istirahatden sonra şehit içinde bir gezinti yapmışlardır.

**Romen - Bulgar müzakereleri başlıyor
E ulgar heyetine
Varna kumandanı rıyaset edecek**

Sofya, 18 (A.A.) — Crayovada Romanya ile müzakeratta bulunacak olan ve tam salâhiyetli elçi B. Pomenov'un rıyasetinde bulunan Bulgar murahhas heyeti azaları şunlardır: Varna garnizon kumandanı general Popov, sabık temyiz (Devamı 2 inci Sayfada)

**Denizlide
42 yerde gençlik klübü teşekkül etti**

Denizli, 18 (A.A.) — Dün vilâ yetin kırk iki yerinde gençlik klübü ve gruplarının faaliyete geçmeleri evinde parti tarafından gönderilen spor malzemelerinin bulunduğu salonun küsâdı yapılmıştır.

Gençlik klübü ve grupları, 30 ağustosa kadar bütün noksanlarını ikmal ederek zafer bayramına iştirak edecekler ve o gün de teşkil törenleri yapılacaktır.

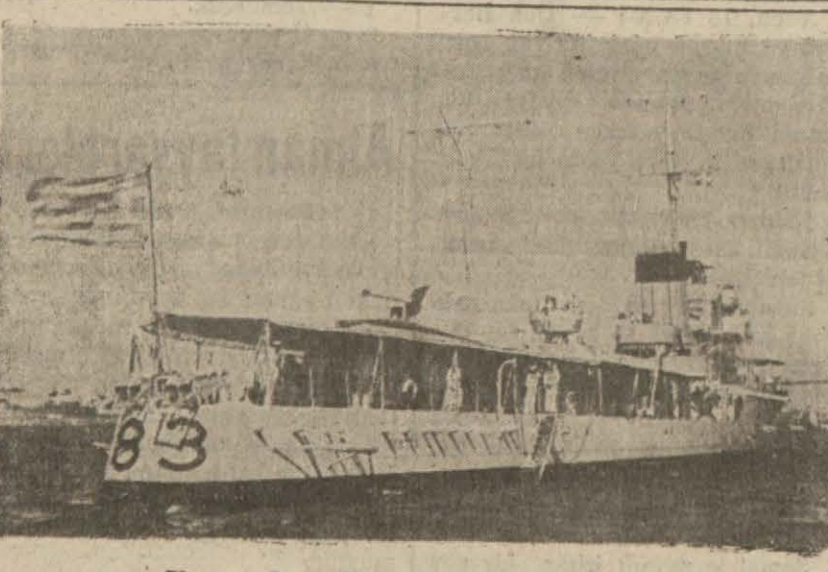
Ankarada kasa soyan hırsız Yankoviç mahkemede suçunu inkâr etti

(Yazısı 2 inci sayfada)

Bahanas adaları vali ve başkumandanı Dük dö Vindsör and içti

Massaus, 18 (A.A.) — Bahanas adaları vali ve başkumandanı dük dö Vindsör ve refikası düşes dö Vindsör bugün Massausa vasıl olmuşlar ve halk tarafından çok-kun tezahüratla karşılanmışlardır.

Havacılık davasına köylümüzün verdiği ehemmiyet

Yunan deniz kuvvetlerinden bir torpito

**Yunanistanda
Birkaç sınıf ihtiyat Silâh altına çağrılıyor**

Batırılan kruvazörün bedelini ödemek üzere Yunanlılar teberruda bulunuyor

Atina, 18 (A.A.) — Bir talim çevresine iştirak etmek ve manevralarda bulunmak üzere birkaç sınıf ihtiyat zabıt ve efradı 1 Eylülde silâh altına davet edilecektir. (Devamı 2 inci Sayfada)

**JAPONYA
Siyam hükümetinden dört istekte bulundu**

Tailand adalarında hava ve deniz üsleri kuracakmış!

Cung - King, 18 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Çin kaynaklarından alınan malûmata nazaran Japonya, Tailand - Siam hükümetinden 4 m. talebde bulunmuştur:

- 1 — Tailand dahilinde askeri hava ve deniz üsleri tesis etmek hakkı.
- 2 — Demir yollarından istifade etmek müsaadesi.
- 3 — Bir mütekabil yardım paktı akdetmek.
- 4 — Japonya ve Tailand'ın askeri ve deniz kuvvetlerinin teşriki mesal etmeleri.

Mühim bir murahhas heyetinin Tailand'ın Japonyaya hareket ederek, bu mutalebat hakkında müzakerelerde bulunacağı bildirilmektedir.

**ALMANYA
İngiltereye giden
Bütün bitaraf gemileri batıracağını ilân etti**

İngiliz istihbarat nezareti bu ablukanın yeni bir şey olmadığını söylüyor:

**Harp başından beri
736162 ton bitaraf gemi batırıldı**

Berlin, 18 (A.A.) — Röyter: Alman başkumandanlığından bildirildiğine nazaran İngiltere'nin tam surette abluka altına alınması derhal meriyete girecektir.

Başkumandanlığın beyanatında bundan sonra İngiliz sularına girecek bitaraf gemilerin imha edilmek tehlikesine maruz bulundukları, bütün muntakanın mayınlarla dolu olduğu ve tayyarelerin her gemiye hücum edeceği ilâve edilmektedir. (Devamı 2 inci Sayfada)

Kozanın Hamam köyünde

iki köylü kadın tarlalarile hayvanlarını ve bütün menkullerini Hava Kurumuna teberru ettiler

Kozan, 18 (A.A.) — Hamam köyünden Emine Dal ve Fatma adında iki köylü Türk anası yetmiş dönüm tarla ile on altı baş muh, telif hayvanlarile mevcut bütün menkullerini dün Hava Kurumuna teberru etmişlerdir.

Kıymetleri tahminen 750 lira tutan bu teberru muhitimizde büyük bir takdir ile karşılanmıştır.

Ankara, 17 (A.A.) — Yurdun muhtelif yerlerinden buraya gelen malûmata göre hava kurumuna aza yazılmak hareketi, her tarafta halkımızın havacılık davasına verdiği büyük ehemmiyetle mütenasip bir şekilde ve fevkalâde bir hızla inkişaf etmektedir.

Ödemiste bugüne kadar 4.450 vatanşın 9.781 lira taahhüt ederek kuruma aza yazılmışları ve gene Ödemişin Kaya köyünden Bayan Tıracın ötürken mevcut parası olan on buçuk lirayı hava kurumuna vasiyet etmiş olması, diğer yandan bir kısım vatanşınların sürü ile koyun teberruda bulunmaları, halkımızın havacılığa karşı göstermekte oldukları yakın alakaya, açık bir örnek teşkil etmektedir.

Bundan başka ineboluda kuruma aza yazılmakta olan ve sayısı yakında on bini bulacağı tahmin edilen azalar arasında En. Şaziye gibi İsmail Kurt Sübyan Çavuş, Zühü, Sabri, İhsan İğeri, Mehmet Aydın gibi sene de yüzlerce lira taahhüdünde bulunmuş vatandaşlar da bulunmaktadır.

Halkımızın, havacılığın büyük önemine verdikleri değer birer ifadesi olan bu hareketler burada hayranlıkla karşılanmaktadır.

Yugoslavya da Sovyet Rusya'dan pamuk, kauçuk mamulâtı, parafin ve belki de otomobil mübayaa edecektir.

**Sovyetlerle
Yugoslavya arasında**

Ticaret müzakereleri ilerliyor

Belgrad, 18 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Yugoslav kaynaklarından verilen haberlere nazaran, iktisadî Sovyet daimi murahhaslığı ile Yugoslav heyeti arasında cereyan etmekte olan müzakerat Sovyet Rusyaya başlıca bakır, kurgun ve silisiyeti hadit teslimatına mütedair bulunmaktadır.

Yugoslavya da Sovyet Rusya'dan pamuk, kauçuk mamulâtı, parafin ve belki de otomobil mübayaa edecektir.

— Biraz evvel yanımızdan ayrılıp plaja banyo için giden ve hababınzı onun ödeyeceğini söylediğiniz zat şimdi birisi ile haber göndermiş... Sizin gibi yüzme şampiyonu olamamasının cezasını çekerek boğulmuş... Bir emriniz olup olmadığını da soruyorum.
— Artık yüzmeye takatim olmadı için yardımına gelececeğimi söyleyin. Kusturuma bakmayın...

Asker ailele- rine yardım Yeni bir kanunla tanzim ediliyor

Ankara, 18 — Asker olanların muhtaç ailelerine yardım için mühim bir kanun lâyihası hazırlanmaktadır. Bu lâyiha ile hâzerde ve seferde 45 günden ziyade askerde bulunanların fakir olan ve muhtaç kalan yakınlarına 1111 numaralı kanun mucibince yardım edilecektir. Bu yardımlar belediye teşkilatı olan yerlerde belediyeler, olmayan yerlerde ihtiyar heyetleri vasıtasile yapılacaktır.

Belediyeler için hazırlanan ve 4 maddeden ibaret olan proje şudur:

Madde 1 — Yiyecek vesair ihtiyaçları ödenenleri kendileri tarafından temin edilecek ve başkaca muavenet edecek kimse ve mahallî rayice göre idare ve ihtiyaçların temin edilecek servet ve gelirleri bulunmadığı tahakkuk eden, Belediye hudutları dahilinden 45 günden ziyade müddetle askere alınanların hanelerindeki zevce, erkek ve kız kardeş ve furlarına bel-

de halkı yardım etmeğe mecburdur.

Madde 2 — Yardım paralarının nisbeti, bekçi ücretleri esas tutulmak suretile Belediye Daimi Encümeni tarafından tayin ve askeri mükellefiyet kanunu mucibince yardıma iştirakleri icap edenlerin bekçi paraları ile birlikte zabıta marifetile ve makbuz mukabilinde her ay tahsil olunur. Bu parayı vermekten imtina edenler hakkında askerlik mükellefiyeti kanununun 71 inci maddesinin son fıkrasına göre tahsili emval kanunu hükümleri tatbik edilir.

Madde 3 — Askere gidenlerin akrabalarının kimler oldukları ve ne dereceye kadar yardıma muhtaç bulundukları muhtarlık heyeti tarafından teklif ve tahakkuk edilerek miktarı belediye daimi encümeni tarafından takdir olunur.

Madde 4 — Belediyeler ile hususî idarelerin bu husus için bütçelerine koyacakları tahsisat ile belde sakinlerinden tahsil edilecek yardım paraları ve teberrürlar belediye muhasebesinde ayrı bir hesaba kaydedilerek buradan müstahaklarına aylık olarak verilecektir.

İstanbul nahiye müdürleri arasında değişiklik yapıldı

İstanbul nahiye müdürleri arasında şu değişiklikler yapılmıştır: Yeniköy nahiye müdürlüğüne Fener nahiye müdürü Nazım Kolbaş, Fener nahiye müdürlüğüne Eminönü nahiye müdürü Abdulah Ertaş, Karagörmük nahiye müdürlüğüne Şehremini nahiye müdürü Hüsnü Kral, Şehremini nahiye müdürlüğüne Samatya nahiye müdürü Hasan Tahsin Ural,

Samatya nahiye müdürlüğüne Ankara vilâyeti maiyet memurlarından Celâl Balkanlı naklen tayin edilmişlerdir. Bundan başka Eminönü nahiye müdürlüğüne hukuk mezunlarından Cevat Çapanoğlu ve Heybeliada nahiye müdürlüğüne Başvekalet müdevvenat dairesi memurlarından İhsan Atakanın tayini muamelesi bitirilmek üzere.

Haber hulâsaları

* Casusluk suçundan İzmir ağırceza mahkemesince on sene hapse mahkûm edilen Bulgar tebaası Martini ile üç arkadaş adıyla vekâletinin emrile geyrimiz hapishanesine nakledilmişlerdir.

* Maden teklif ve arama enstitüsü Hatayda petrol aramaları yapmaktadır. Açılan bir kuyuda sondaj 71 metreyi bulmuştur. Faaliyetin neticesinden ümit vardır.

* Haritten memleketimize ithal edilecek kahve ve çayın muamele verişinden muaf tutulması hakkında bir kararname çıkarılmış ve alâkadarlara bildirilmiştir. Bu suretle kahve ve çay fiyatları bir miktar ucuzlayacaktır.

* Dün İtalyadan ve Çekyadan trenle mühim miktarda emaye eşya ve kâğıt gelmiştir. Böylelikle trenle ithalatımız başla-

mıştır. İtalyaya tüccarlarımız tarafından birçok siparişler yapılmaktadır. * Şair Tevfik Fikretin hatırasını anmak maksadıyla Eyüb halkevi tarafından yarın saat 15 te büyük ölünün Eyüpte ki mezarı başında bir ihtifal yapılacaktır.

* Sabri adında birisi dün akşam Alemdar sinemasında, bir müddetten beri ayrı yaşamaya başladığı karısı Mübcecele rastlamış, kendisini tahkir etmiştir.

* 3 inci asliye ceza mahkemesine verilişen Sabri 3 gün hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

* Ortaokul ve liselere kabul edilecek olan meccanî lıylı talebinin müracaat müddeti dün bitmiştir. Yalnız geyrimizden lise ve ortaokullara meccanî olarak girebilmek için 1500 e yakın müracaat vâki olmuştur.

* Bir müddet evvel İtalyadan gelmiş olan mühim miktarda çivinin satış fiyatı mürakabe komisyonu tarafından tesbit edilmiştir. Bu çiviler perakende olarak kilosu 46 kuruştan satılacaktır.

İngiliz tayyareleri Tunusa beyanname attılar

(Baştarafı 1 inci Sayfada)
Gıda maddelerine karşı İngiltere tarafından tatbik edilen sıkı abluka hakkında Baudaoin'in radyoda verdiği nutuktan birkaç saat sonra cereyan eden bu hâdisenin halkın infialini mucip olmuştur.

Aden, 18 (A.A.) — Dün Berberaya hücum eden İtalyan bombardıman tayyarelerine karşı halvalanan bir Fransız tayyaresi düşmüş ve düşen tayyare yerde infilâk etmiştir.

Kahire, 18 (A.A.) — Kahire umumî karargâhının dün akşamki tebliği:

Sudanda Kurum mıntakasinda polis kuvvetleri 15 kişilik bir düşman müfrezesini bozarak yedisini öldürmüştür. Tarafımızdan zayıf yoktur.

Cenubi çöldeki devriyelerin haber verdiklerine göre, düşman Capuzzo mevkiini tahliye etmiştir.

Somalide şayanı izhar bir şey yoktur. Diğer cephelerde sükûnet vardır.

Londra, 18 (A.A.) — Bardia ve Kapuzzo kalelerinin bombardımanı esnasında asgari 11 düşman tayyaresinin düşürülmüş olduğu resmen bildirilmektedir.

İSKENDERİYEYE YAPILAN BOMBARDİMAN

Trablusgarb, 18 (A.A.) — Stefani: Ajansın hususî muhabiri, bir telgraf göndererek İngiliz hava kuvvetlerinin simali İtalya şehirlerinin sivil ahalisine yapmış oldukları taarruzların ilk mukabelesinin İskenderiyede "Misir", demirlemiş olan İngiliz filosuna karşı yapılan hücum olduğunu bildirmiştir. 15/16 Ağustos gecesi kuvvetli bir İtalyan tayyare filosu İskenderiye müteveccihen yola çıkmıştır.

İskenderiye havasına vasil olan tayyareler, limanda dört hattı harp gemisi ile diğer birçok harp gemileri müşahede etmişlerdir.

Büyük çaptaki bomba yağmuru ve tayyare taffi toplamı atesi, İtalyanların bombardıman tayyarelerinin faaliyetine mani olamamıştır. İtalyan tayyarelerinin kâfesi hareket üslerine dönmüşlerdir.

Mısır mahafilinde istihbar edilmiş göre, İngilizler İskenderiye de bulunan filolarının mühim bir kısmını daha uzak bir üsse nakletmeğe karar vermişlerdir.

İTALYAN TEBLİĞİ

İtalyada bir mahal, 18 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 70 numaralı tebliği:

İngiliz somalisinde Adadelh mıntakasinda kâin Jerato tepesinin de düşmanın kuvayı külliyesine karşı girişilmiş olan muharebe, beş gün devam eden şiddetli çarpışmalardan sonra kazanılmıştır. Mukavemet noktaları şeklinde organize edilmiş ve uzun zamandan beri inşaa edilmiş olan İngiliz müdafaa sistemi, çifte telörgü ile mücehhez idi ve mağaralar içinde birçok mitralyöz tesisatı vardı. Bütün bunlar, iki cihanatın yapılan bir manevra neticesinde sukut etmiştir.

Bir çok esliha, her neviden harp malzemesi, iase mevadi ve bir takım esirler elde edilmiştir.

Harp sahasında Rodezya ve

tırmalara vakfetmiştir.

Bize soğuk bir hüsniakubul gösterdi:

— Polis beni bir çok defalar istiyap etti. Onlara hiç bir faydam olmamış olduğuna göre size bir yardımım dokunabileceğini hiç ummuyorum.

— Belki ben size aynı sualleri sormıyacagım. Bayan. Meselâ Mister Halliday ile o gün nelerden bahsetmiş olduğunuzu sorabilir miyim?

— Tabii kendi işinden bahsettik... Kendisi... Ve aynı zamanda benim isimden.

— Halliday, son zamanlarda Londra fen akademisinde mevzuu bahsetmiş olduğu nazariyelerden bahsetti miydi?

— Tabii... Bizim mükâlemeleri mizin başlıca mevzuunu bunlar teşkil etmiştir.

— Fikirlerini siz de hayalî mi buldunuz?

— Belki başkaları öyle zanneder. Fakat ben değil...

Veliefendide bugün yapılan at yarışları senenin en çok seyircisi önünde çok heyecanlı bir şekilde cereyan etti. Yarışların tafsilatını veriyoruz:

BİRİNCİ KOŞU:

1 inci — Isık.
2 inci — Sevim.
Ganyan 205.

İKİNCİ KOŞU:

1 — Şehnaz.
2 — Tasvir.
3 — Mehlika.
Ganyan 110, plâse 105. plâse 290.

ÜÇÜNCÜ KOŞU:

1 — Tomurcuk.
2 — Örnek.
3 — Karakuş.

Ganyan 140, plâse 125, plâse 160

DÖRDÜNCÜ KOŞU:

1 — Umacı
2 — Huma Hatun
3 — Subutay

Ganyan 580, plâse 205, plâse 110

Üç ve dördüncü koşular arasında çiftbahis 500 kuruş.

Bu yarışta bütün tahminlerin hilâfına Umacının birinci gelmesi tam bir sürpriz olmuştur.

BESİNCİ KOŞU:

1 — Romans
2 — Dandi
3 — Yatağan

Ganyan 160, plâse 100, plâse 190. İkili 2300 üç dört ve beşinci koşular arasındaki 3 lü bahis 17 lira.

Alman tayyareleri

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

Dün gece yapılan akınlar esnasında İngiliz tayyareleri Brenburgdaki Yünkers fabrikasına buna mücavir tecrübe tayyare meydanında mühim hasarat vukua getirmişlerdir. Diğer iki tayyarenin pilotları fabrikanın ateşleri içinde olduğunu görmüşler, ve bombalarının henüz yanmayan bir kısmına isabet ettiğini müşahade etmişlerdir. Diğer bir pilot müthiş bir infilâk duyulmuştur.

İena'da Zeiss fabrikaalrında da yangınlar çıkmıştır. Bir pilotumuz Messerschmidt 110 tipinde bir Alman tayyaresini alevaler içinde düşürdüğünü beyan etmiştir. Frankfurt'da bir demir fabrikası ve tayyare depoları ve Kol'da da bir tayyare meydanı ciddi hasara uğratılmıştır.

ALMANYANIN GÜNDE TAYYARE KAYBI: 61

Londra, 18 (A.A.) — Røyer Ajansının hava işleri muharriri yazıyor:

8 Temmuz tarihinden bugüne kadar Alman hava zayıfı vasatısı günde 61 tayyare ve yüz pilottan fazla olmuştur. Bu rakamlar sadece İngiltere üzerine yapılan hücumlar esnasındaki zayıfı göstermektedir. İngiliz hava kuvvetlerinin gece akınları esnasında sair Alman tayyareleri de düşürülmüş veya yerde imha edilmiş veya hasara uğratılmıştır. Bir miktarı da Avrupa sahilleri üzerinde İngiliz devriyeleri tarafından iskat edilmiştir.

Büyük Britanyanın muhafazası için İngilizler günde vasatı olarak 15 avcı kaybetmişlerdir. Almanya ve simali İtalya üzerine yapılan hücumlar İngilizler günde vasatı üç bombardıman tayyaresiyle asgari, ölü ve esir olarak yirmi pilot kaybetmişlerdir.

Hindistan taburlarına mensup yüzlerce maktul bulunmuştur.

İtalyan tayyareleri, doğrudan doğruya yaptığı hareket ile düşman mevzilerinin bombardıman etme, mitralyöz ateşine tutmak ve düşmanın Berbera limanında demirlemiş harp ve ticaret gemilerini bombardıman etmek suretile harbe iştirak etmiştir.

İngilizler, Assali tayyare kampanı ve iJdiga'yı bombardıman etmişlerse de hiç bir netice elde edememişlerdir.

Bizi Berbaraya götürecek olan manevra, düşman kıtaatının, peşin de bizim kıtaatımız olduğu halde, çekilmekte bulunduğu ikinci müstahkem hattın zaptına doğru ilerlemektedir.

— Siz onların tatbik sahasına konulabileceğini ummuyor musunuz?

— Elbette. Ve benim araştırmalarım da, hedeflerimiz ayrı olmakla beraber, onunkilere benzer, bir seyir takip etmiştir. Bir radyumdan teressüz eden ve bugün C Radıumu adıyla anılan gamma maddesinden intişar eden suaları inceden inceye tek kiki ettim. Ve araştırmalarım esnasında bende çok büyük bir alâka uyandıran enteresan mıkutisî hâdiselerle karşılaşmışım.

Bugün herkesin mıkutisî dediği hâdisa hakkında şahsî bir kanaatim olmakla beraber keşiflerimi henüz dünyaya tanıtmam zamanı gelmemiştir. Mister Halliday'm fikir ve tecrübeleri bende çok büyük bir alâka uyandırmıştır.

Puaro tasdik makamında başını salladı. Ve birdenbire beni şaşırtan şu suali sordu:

— Bu meseleler hakkında

Yunanistanda

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

Atina, 18 (A.A.) — D.N.B. Ajansı bildiriyor:

29 Ağustos tarihinden itibaren 1933 sınıfı terhis edilecek ve 25 Ağustos 1932 sınıfı askere çağırılarak yeni silâhlara alıştıracaktır.

KRUVAZÖR İÇİN TEBERRÜRLAR

Atina, 18 (A.A.) — Hükümet, reisi, Helli kruvazörünün bedelini ödemek üzere halk tarafından yapılan teberrürları kabul etmiş ve bu mali yardımın yalnız devlet ihtiyaçlarını karşılamaya değil batan kruvazörün yerine yenisini yaptırmağa da kâfi geleceğini söylemiştir.

BİR YUNAN YAPURU HÜCUMA UĞRADI

Atina, 18 (A.A.) — Giritle Yunanistan arasında muntazam seferler yapmakta olan bir vapur milliyeti meçul bir tayyare tarafından bombardıman edilmiştir. Bombardıman gemiye isabet ettiği zaan edilmektedir.

TORPİTOLARA TAARRUZ ŞA-YIASI YALANLANIYOR

Atina, 17 (A.A.) — İyi haber a. lan Yunan mahfilleri dinl merasim dolayısıyla Tinosu ziyarete giden yolcuları avdetlerinde taşıyan cık gemilere refakat etmek üzere Tinosu gitmekte olan iki Yunan destroyerinin dün sabah bombardıman edildiğini tekipz etmekte-

Ankarada kasa soyan hırsız

Ankara, 17 — Nisanın 24 üncü gecesinde Ankaranın tanınmış zenginlerinden Arif Çubukçunun yazhanesine girerek kasasını kıran, 11 bin kışur lira ile bir altın bilezik çalan Avusturyalı Yankoviçin muhakemesine asliye birinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Yankoviç bir tercüman vasıtasile dinlenmiştir. Maznuna, polise verdiği ifadesi okunmuş ve nedediği sorulmuştur. Yankoviç, suçun baştan başa ve teferriatlı bir itirafı mahiyetinde olan bu ifadesini inkâr etmiş, bu hırsızlıkla alâkası bulunmadığını söylemiştir.

Müteakiben bazı şahitler dinlenmiştir. Bu meydana, suçun mağduru Arif Çubukçu, Yankoviçi yaptırdığı bir iş münasebetile tanıdığını, hattâ bir miktar da para verdiğini ve yakalandığı gün üzerinden çıkan paraların kendi kasaından çıkan paralar olduğunu söylemiştir.

Bazı şahitlerin daha dinlenmesi için muhakeme başka güne talik olmuştur.

Almanya ingiltere- ye giden bitaraf gemileri batırarak

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

Londra, 18 (A.A.) — Alman yüksek kumanda heyetinin İngiliz ablukası hakkındaki tebliğine cevaben, istihbarat nezareti şu beyanatr nesretmiştir:

İngilterenin deniz harbi beynel-milîl kaidelerini ihlâl etmiş olduğuna mütedaif Alman ihtamları, pek garib ve pek yersiz bir şeydir. Zira, Almanya bizzat kendisi İngiltereyi abluka altına almak istiyen ve akim kalan teşebbüsü ile, bu kaideleri tamamen ihlâl etmiş bulunmaktadı. Almanya bu teşebbüsleri esnasında bütün hücum kabiliyetlerini, bitaraf ticaret gemilerine karşı kullanmıştır. Harbin bidayetindenberi batırılan bitaraf gemilerin balığ olduğu umumi tonaj 736.162 tondur. Mamafih keyfiyet mezkûr bitaraf gemilerin İngiliz refakat gemilerinin himayelerini aramalarına mani olamamıştır. Binaenaleyh, Almanların kuvvetle elde edemedikleri muvaffakiyeti böyle ihtaram sözlerle elde edebilmelerine imkân olmasa gerektir.

Bundan başka evvelce bitaraf gemi tonajını teşkil eden miktarın en büyük kısmı, bugün mütefikler hizmetinde bulunmaktadı. Bu miktara, Norveçin ticaret filosunun yüzde seksen ikisini, Hollanda filosunun yüzde doksanı, Belçika filosunun yüzde seksen üçü ve Danimarka filosunun yüzde altmış ilâve edilmiştir. Binaenaleyh Alman propagandasının aylardanberi yapmakta olduğu tehditlerin böyle resmen tekrardan başkaca sebepler aramak lâzım gelmektedir. Bu sebep de ancak Almanyanın abluka bahsederek İngilterenin nazarı dikkatini, istila projelerinden ayırmak istemesi olabilir. Büyük Britanya mezkûr projeyi karşılamaya tamamen âmade bulunmaktadır.

Romen-Bulgar müzakereleri

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

mahkemesi azalarından Papazov, dahiliye nezareti umumî kâtipli Angelov ve dünyu umumiye müdürü Mollov.

Murahas heyetine eksperler ve kâtipler refakat edecekler.

Sofya, 18 (A.A.) — Romanya hariciye nezareti hususî kalem müdürü Sofyaya gelecek salâhiyyetli Bulgar mahafilile temasa girmiştir. Dobruca meselesinin simdi kati bir safyaya girmesi beklenmektedir.

Sofya, 18 (A.A.) — Siyasi Bulgar mahfellerinde Bulgar-Romen görüşmeleri hakkında nikblilik izhar edilmektedir. Bu görüşmelerde Bulgaristanın eski Roma sefiri Pomenof da bulunmaktadı.

Romanya tarafından yapılan davet hakkında mütalea yürüten yarı resmi Diness gazetesi bu davetin bütün Balkan devletlerinin nefine olarak iki memleket arasında yeni bir dostluk ve işbirliği devresinin başlangıcı olabileceğini kaydelemektedir.

Dörtler Kulübü

Yazan: Ağata Kristi —17— Nakleden: M. Enön

İkinci istihbarat menbamız Madam Olivieye olacaktı. Ve bizim onun Passydeki vilâsının merdivenlerini çıkarken büyük bir heyecan içinde bulunuyorduk. Çünkü ben bir kadının ilim ve fen sahasında işi bu kadar ileriyeye varmış olmasında daima hayret edenlerden ve böyle işleri yalnız erkeklerin başarabileceklerine kani bulunulardım. Kaprı on sekiz yaşlarında çok merasimpervir bir genç aştı. Madam Olivie'nin daima meşgal olduğunu bildiği için Puaro randevüyü evelden tesbit ettirmiş bulunuyordu. Bir salona a. İmrik. Ve hemen âkabinde ev sahibi içeri girdi. Madam Olivieye uzun boylu bir kadındı. Ve givdiği uzun etekli beyaz elbise

kendisini olduğundan da uzun gösteriyordu. Başında rahibelerin taşıdığı şapkalar benzeyen bir başlık vardı. Ve hafif sararmış olan yüzündeki fevkalâde güzel gözlerinde garip bir parlıltı seziliyordu.

Modern bir Fransız kadından ziyade bir eski zaman rahibesini andırıyordu. Bir yanağın baştan başa kateden bir yara izini görünce aynı zamanda bir meslektaş bulunan kocasının bundan üç sene evvel vukua gelen bir infilâk neticesinde gözlerini hayata yummuş olduğunu hatırladım. Madam Olivieye de bu kaza neticesinde çok ağır yaralar almıştı. Ve o zamandanberi de dış hayattan elini ayağını çekmiş, ömrünü hep ilmi araş-

— Evet. İki asistanım küçük laboratuvarda bulunuyorlardı.

— Konuşmalarımız onlar tarafından veya başkaları tarafından veya başkaları tarafından duyulmasına imkân varmıydı?

Madam biraz düşündü sonra başını salladı.

— Zannetmem. İstimmis olduklarına kuvvetle kaniim. Bütün kapılar kapalıydı.

— Laboratuvarda gizlenmiş bir insanın bulunmasına imkân varmıydı?

Madam Olivieye birisinin hâfeye açıldığını, ötekini tecrübeleyerek tahsis edilmiş olan diğer küçük bir odaya açıldığını söyledi. Puaro bu izahatı dikkatle dinledi, sonra tekrar salona dönmülebileceğini söyledi.

— Mister Halliday ile konuşurken laboratuvarda yalnız mıydınız, Bayan!

— Evet. İki asistanım küçük laboratuvarda bulunuyorlardı.

— Konuşmalarımız onlar tarafından veya başkaları tarafından veya başkaları tarafından duyulmasına imkân varmıydı?

Madam biraz düşündü sonra başını salladı.

— Zannetmem. İstimmis olduklarına kuvvetle kaniim. Bütün kapılar kapalıydı.

— Laboratuvarda gizlenmiş bir insanın bulunmasına imkân varmıydı?

(Devamı var)

TAYYARELERİN

"Helli"
Kruvazörü
Hâdisesinden
Sonra...

"Helli," kruvazörünün batırılmasından sonra iki Yunan destrosu, yerinin taarruza uğradığı yolunda Londra'dan verilen haberler bir Atina telgrafıyla tekliz edilmiş bulunmakla beraber yazıyet düzelmiş olmaktan çok uzaktır. Girdi ile Pire arasında muntazam seferler yapan bir Yunan vapuru "meçhul" bir tayyare, nin hücumuna uğramıştır. Vapurun batıp batmadığını ajans telgrafları henüz tasrih etmiş değildir.

"Helli," kruvazörünün batırılması hâdisesine dair olarak İngiliz Ajansının Atinadan verdiği bir haber de çok mühimdir:

"Helli Yunan kruvazörü," perşembe günü Tinos açıklarında torpillerden bir saat evvel daha üzerinde iki meçhul tayyarenin uçuşu ve evvelâ Yunan tayyaresi zannedildikleri fakat kruvazör torpillerden sonra bunların keşif uçuşu yapıldıklarının tahmin edildiği öğrenilmiştir.

Verilen bu haber doğru ise "Helli," hâdisesinde tam bir kast ve taammüt görmemek mümkün olamaz.

İtalyan gazetelerinin
Yunanistana hücumları

İTALYAN gazetelerinde Yunanistana hücumların devam ettiğini Yunan gazetelerinde İtalyanların bu neşriyate verilen cevaplardan öğreniyoruz. Meselâ "Tribuna," gazetesi "Yunanistanın nereye gitmek istediğini bildirmesi ve bazı hareketlerini izah etmesi lâzım geldiğini," yazmıştır.

Cevap veren Yunan gazeteleri hayretlerini gizlemiyorlar: "Yunanistan sulhtan başka bir yere gitmek istemiyor ve izaha muhtaç gizli kapalı hic bir işi yoktur," diyorlar.

İngiltereye tayyare
hücumları

İNGİLTERE üzerine dün mühim hiç bir tayyare taarruzu yapılmamasına ne mâna vermesi? Almanlar harp esnasında hafta tatili düşünmeyeceklerine göre bunu, Ağustosun sekizinden beri devam eden hava akınlarının bir bilângosunu yapıp planlarını tekerrar gözden geçirmeğe lüzum görmeleri şeklinde izah pek de gayri makul olmasa gerektir.

Filhakika İngilizler tarafından verilen rakamlara göre Alman tayyare zayıfları pek büyük olmuştur. İngilizler diyorlar ki:

Cuma akşamına kadar altı gün zarfında İngiltere ve civarı üzerinde

de Almanların zayıf ettikleri tayyarelerin adedi 492'yi bulmuş bulunmaktadırlar. Pazar günü 66, pazartesi 62, salı 78, çarşamba 31, Perşembe 180 ve Cuma 75 tayyare...

Aynı altı gün zarfında İngiliz hava kuvvetleri 115 tayyare kaybetmişlerdir. Bunlardan 26'sı Pazar, 10'ü Pazartesi, 13'ü Salı, 7'si Çarşamba, 34'ü Perşembe, 22'si Cuma günü düşmüşlerdir.

Bununla beraber düşen İngiliz tayyarelerinin pilotlarından 46'sı sağ ve salimdir. Halbuki düşen Alman tayyarelerinin pilotları ya ölmüş veya esir edilmişlerdir.

Deniz hâkimiyeti ve
İngiliz donanmasının
bombardmanı

İNGİLİZ harp gemilerinden mürekkep bir filonun dün Tarablusgarp sahillerinde yaptığı bombardımanlar deniz hâkimiyetinin İngilterede bulunduğunu bir kere daha isbat eden bir hâdise olmuştur.

Zırhlıların ve kruvazörlerin de iştirak ettiği büyük bir kuvvetle yapılan bu harekât tabiatıyla bas-kın şeklinde olmuştur. Fakat bas-kından geç haberdar edilmiş bile bulunsu İtalyan donanması hiç bir hayat eseri göstermemesi sadece baskının pek âni oluşu ile izah edilemez. İtalyanın Tarablusgarpten deniz üsleri yok değildir; İngiliz filosuna baskın dönüşü olsun hücum etmek kabildi. Bu hücum yapılmadığına ve İngiliz harp gemilerine ancak İtalyan tayyarelerinin hücum edip onlardan da on bir tanesinin düşürüldüğüne göre İtalyanların o civardaki donanmasının baskın yapan İngiliz filosundan zayıf olduğu mânası çıkar.

İngilizler tarafından verilen istatistikler hakikat olarak kabul edilirse Almanların propaganda gayretinde hayli ileri giderek İngilizlerin mevcut 7 adet tayyare gemisinden 10'adadını, mevcut 15 zırhlıdan 32'adadını batırmalarına rağmen İtalyan donanmasının deniz hâkimiyetini henüz İngiltere'nin elinden alamadığı anlaşıyor.

F. K.

VAKİT
Gazetesi
20 kuruş
mukabilinde

İki roman, bir Atatürk
albümü, seçme
hikâyelerle dolu iki
kitap veriyor

Kuponların nesrine
başlanmıştır. Toplama-
yı ihmal etmeyiniz.

TARİHTE
İngiliz adalarına
göz dikenler
Napolyon Manş'ı
aşamamıştı

İngiltere adasına yapılmakta olan taarruzu bir tarafa bırakarak yine İngiltere adalarına tarihte göz dikenler etrafında bazı malûmat vermeğe faydalı bulduk!

İngiltere ilk olarak milâddan evvel istilâya uğramış idi. Milâddan bir asır evvel Britanya tesmiye olan ada şimalden cenuba ve şarktan garbe kadar tamamen Brötonlar ile meskûn idi.

Roma lejyonlarının fevkalâde bir şekilde hazırlanmış olan Jül Sezar, cesur ve kuvvetli ordusu sayesinde Gollerî mağlûp etmiş ve bütün topraklarını ısgal ederek Manş sahillerine kadar ilerlemişti.

Jül Sezar, bir defasında milâddan evvel 55 senesinin Ağustos ve Eylül aylarında, diğer seferinde ise 54 senesinin Temmuz ve Eylül aylarında Manş denizini aşmağa ve İngiltereyi ısgale muvaffak olmuştur. Ancak Jül Sezar Britanya adasının kalmamış derhal geri çekilmişti. Bu hareketten ders alan imparator Klod İngilterenin ilk ısgalını hazırlamıştır.

İmparator Klod'un Generali O. lus Plotuis, fevkalâde bir şekilde mücehhez kırk bin kişilik ordusu ile milâddan evvel 43 senesinde Britanya adasının cenub - şark köşesini teşkil eden Kent kontluğu arazisine çıkmış idi. Bu ihraç hareketi sonra metodik istilâ hareketi başlamıştır. Galyalıları gibi, sefleri arasında daimi ihtilâf bulunan Keltler de gittikçe şimale, İskoçya hududuna kadar sürülmüşlerdi.

Şunu da kaydedelim ki imparator Odriden daha şimaldeki mntakaların istilâsını önlemek gayesi ile İrlanda denizinden Şimal denizine kadar uzanan muazzam bir duvar yaptırmıştı. Bilâhara diğer bir duvar yaptırmak istemiş ise de bu arzusu proje halinde kalmıştır.

Bu istilâ hareketinden sonra Romalılar dört asırdan fazla bir zaman Britanya adalarında kaldılar.

Cermenlerin istilâsı

İngiltere tarihi tetkik edildiği takdirde Britanya adalarının 449 senesinde İngilizler tarafından ısgal edilmiş olduğu görülmektedir. İngiltere tarihinin başladığı 449 senesinde

Britanya adası Cermenler tarafından ısgal olunmuştur.

Bu ikinci istilâ hareketi de Kent den yapılmaya başlanmıştı.

Bu taarruz nereden geliyordu?

Bugünkü Almanyanın şimal denizi donanmasının bulunduğu küçük Heligoland körfezinden 449 senesinde İngiltereye başlamış olan bu taarruz İngiliz tarihinin başlangıcını teşkil etmektedir. Üç Cermen familyesi Britanya adalarına taarruz ediyorlardı. Bunlar bugün Jutland ismi verilen mntakada oturan Jütler, bugün Şivig ismi verilen mntakada oturan İngilizler ve daha cenupta oturan Saksonlardı. Başlarında Hengest olduğu halde bu üç kabile 449 senesinde İngiltereye taarruz ettiler. İlk ısgal ettikleri yer Tayms nehri ağzında Tanes adası oldu. İngilterenin tarihi burada başlamaktadır. 8 sene sonra Kent kontluğu tesmiye olunan topraklar tamamen İngilizler tarafından ısgal edilmiş; Saksonlar ise tam yetmiş sene Britanya adasına geçmişlerdir.

Bu Cermen kabileleri de önelindeki Keltleri tam 1200 sene müddetle şimale sürmeğe devam ettiler. Nihayet İskoçya hudutlarına kadar Britanya adası Anglo Saksonlar elinde kaldı.

Üçüncü istilâ Normanlar

Romalıların bırakarak çekildikleri bu topraklara yerleşen Anglo Saksonlar buralardan artık çekilmeye karar verdiler. Fakat bu topraklara hâkim oluncaya kadar da birçok mücadelelere katlanmağa mecbur oldular. Bir yandan Tayms nehrinin şimal sahili üzerinde Esek kontluğu arazisine çıkan son Vikinglerle uğraşmak diğer taraftan da Kent cihetinden gelecek bir taarruzu önlemek lâzımdı. 1066 senesinde Harold adındaki İngiliz kuvvetlerinin şimal'e doğru giderek Stanford Bridge İskandinavıdan geçen kabilelerle mücadeleye tutuştukları bir sırada, tamamen boş bırakılmış bulunan Manş sahilleri Norman diya kralı Giyom tarafından ısgal olundu. Giyom orduları Kent kontluğuna birkaç kilometre mesafede bulunan Hasting'e çıkmışlardı.

Muvaffak olanıyan istilâ teşebbüsleri

Fransızların İngilterenin bir kısmı üzerinde kurabildikleri bir hâkimiyetin sona ermesini müteakip, mazinin verdiği dersleri gözönünde bulunduran İngilizler lüzumlu müdafa tedbirleri almak kararını verdiler ve daha o zaman denizlerde üstünlüklerinin ne büyük bir ehemmiyet arzedeceğini takdir ettiler. Çünkü İngiltereye ancak denizden taarruz edilebilir mümkün idi. Bu sebeple 11 inci asırdan itibaren İngilizlerin bütün gayretleri bu gaye üzerinde teksif olunmuş ve deniz kuvvetleri azamî derecede kuvvetlendirilmiştir.

Bunun neticesi görüldü mü? Evet. Bu tarihten sonra İngiltere daha iki kere taarruza maruz kaldı.

20 Mayıs 1588 tarihinde mağlûp edilmez Armada, kumandasında Lizbon'da muazzam bir donanma toplanmış idi.

Ceman 59190 ton tutan bir donanma 132 gemiden müteşekkil olup içlerinde 8066 bahriyeli ve 21621 asker vardı. Bu muazzam seferi kuvvet hareket etti. Geldi Manş denizine girdi. Daha kale önlerine gelmez adet itibarıyla pek zayıf olan bir İngiliz filosunun müthiş taarruzuyla karşılaşan "Armada," donanması feci bir vaziyete düştü ve Şimal denizine kaçmağa mecbur oldu. Şimal denizinden İskoçya sahillerini takiben İngiliz adasının diğer tarafına geçmeğe teşebbüs eden Armada kumandasındaki gemiler İzlanda adası civarında yakalandıkları müthiş bir fırtınada harap oldular.

Bundan iki yüz sene sonra 1805 te Kent sahillerine karşı bulunan Manşın diğer sahilinde Bulonya kıyılarında muazzam bir ordu toplanmış idi. Fakat bu ordunun geçebilmesi için deniz hiç bir zaman serbest değildi. Çünkü Trafalgar'da Nelson muvaffak olmuş ve Na. polyonun hayalleri acı hakikat karşısında ermiş gitmişti.

İşte bu şekilde İngilizler dokuz yüz senedenberi topraklarını müdafa edebilmektedirler. Bunun sırrı denizlerin müdafaasında büyük bir rol oynaması ve İngiltere'nin denizlerin hâkimiyetini elinde bulundurmasıdır.

KEÇİNİN ADI

GEÇEN gün kasap dükkânında bir karaman koyununa karşı müşterilerle kasap arasında gürültülü bir münakaşa oluyordu. Müşteri bunun keçi olduğunu iddia ediyor. Kasap da kuyruğunu göstererek karaman olduğunu söylüyor.

Herhalde müşteri keçinin sadece adını istemiş olacak. Eğer dükkânın köşesindeki kıvrıklağı göstererek iddiada bulunsaydı bir dereceye kadar haklı olurdu.

Bu hâdise bana şunu hatırlattı:

Bir gün Adliye Nazırı merhum Abdürrahman Paşanın dostlarından biri bir söz temsili olarak: "Koyunun bulunmadığı yerde keçinin adı Abdürrahman gelebi olur!," diyeceği sırada:

— Koyunun bulunmadığı yerde keçinin adı...

Derdemiz paşanın adı hatırlama gelerek hemen sözünü şöyle bitirir:

— Keçinin adı kıvrık olur efendim.

Çok zarif olan Abdürrahman Paşa ise:

— Köftehor, kıvrık değil. Abdürrahman gelebi olur, diye karşısındaki zerafetine mukabelede bulunur.

Böyle bir vaka bir de Arap İzzet Paşanın karşısında olmuş. Bir zat İzzet Paşa ile konuşurken yine söz temsili olarak:

— Ne Şamın şekerini ne Arabın yüzü!

Fıkra mı söylerken birdenbire paşanın araplığını hatırlar hatırlamaz:

— Ne Şamın şekerini ne şekerin Şamı!

Diğerleri için içinden çıkmış. Himaye gören devletler hallerini bu fıkraya uydurmak icap ederse acaba ne derler?

Bir İngiliz denizaltısı
battı

Londra, 18 (A.A.) — Amirallik dairesi bildiriyor:

Amirallik dairesi kâtipliği Orpheus denizaltı gemisinin üssüne avdet etmekte fazla gecikmiş olduğu cihetle zayıf olmuş gibi telâkki edildiğini teessürlülikle birlikte beyan eyler.

Mürettebatın aileleri haberdar edilmiştir.

Orpheus, dört pusluk bir toplu mücehhez olup 1475 tonluk bir denizaltı gemisi idi.

— Eğer içine elektrik tesisatı yaptırılırsanız, mesele kalmaz.

KIZ ALI'YI
VURDULAR

81

Yazan: MUZAFFER ESEN

Sadri evvel efendi başını salladı: — Bu, diye fırlıdadi, çok kalbleri süzen, birçok haneleri nina talfesi giryan eyleyecek bir dârdaneî zamandır.

Kız Ali raksa başlamıştı. Bu ilk defa oynama çıkan tecrübesiz Genç Padişah huzurunda oynadığına ehemmiyet bile vermiyordu. Baştan ayağa kadar muhtel ahengine uyan bir hareket kesilmiş oynuyordu. Zilleri landıkça, meçsâlelerin aksik kâşın aynalarından mîntarın yandıkça, ahû gözlerinde görün

yandıkça etraf nefes almaktan bile korkarak gözlerini bu san'at meydanında ilk defa görünen delikanlıya dikiyorlardı.

Haremî humayunun oturduğu kafeslerin arka tarafında da kırmıldanma, hareket, fıslıtlı kesilmişti. Bütün gözler yaldızlı kafeslerin aralıklarına yapışmış, fanusların ve gülelerin ışıkları nurlanan meydana dikilmişti.

Hiç kimsede ses yok... Yalnız ara sıra da kesik kesik bir ahl veya bir of! Sesi...

Musikî, ölen bir günün sonun da yavaş yavaş kesilen sesler gibi aheste aheste sönmekte... Kız Alinin hareketleri ağırlaşı-

yor ağırlaşıyor ve sonra birdenbire duruyor.

Kafes arkasından Ferahnaz kendisine dışarıdan haber getiren güzel Dilrîz'i çağırırdı ve kulâğına fıslıdardı:

— Bu delikanlıya dair mühimkün olduğu kadar çok bilgi edinmeğe çalış. Göreyim seni Dilrîz!

Biraz ileride Hazinedarkalfa birinci kadınefendiye hararetili hararetili Kız Aliden bahsediyor, delikanlının hem oyununu, hem güzelliğini ateşli kelimelerle takdir ediyor. Ve sonra bir temenni ile sözlerini bitiriyordu:

— Bir münasip zamanda Hünkâra arzetssek de bir akşam Yenisarayda Akide kulumu çağırıp biraz eğlensek, bu güzel çocuğun raksını yakından temâşa edip gami cihandan âzad olsak...

Çalgı yeni bir fasla başlarken kafes arkasından artık musikî dinliyen tek bir insan bile kalmamıştı, bütün ağızlar oynuyor, her dudaklardan Kız Aliye dair methiyeli cümleler dökülüyor, bütün kulaklar bu delikanlıdan bahseden hararetili sözleri tatlı tatlı dinliyorlardı.

Bahçedeki saray ve devlet erkânı da kadımlardan daha az mütahhasis değildiler. Onlar arasında da Kız Alinin hüsnünden ve meharetinden bahsedenler az değildi.

İstanbul kadısı Zülfî efendi yakında yapılacak kızın düğününde Akide kulumu davet ettirip Kız Alinin oyunlarını bol bol seyretmeğe düşünüyordu.

Kaptanıderya Kaymak Mustafa paşa kethüdasını çağırması ona gizli denizliye talimat veriyordu:

— Yarın âlessabah Akide kuluna müracaat eder, kolbaşını görür, kendisile görüşmek istediğini söylersen, hattâ mümkün olursa kendisini Tersaneye kadar getirirsin...

— 13 —

BABA VE OĞUL

Üç ay sonra İstanbulun her köşesinde yalnız Kız Aliden bahsolunuyordu.

Hünkâr sarayında onun dedikodusu oluyor, vüzera konaklarında adı geçiyor, tüccar, esnaf, işçi Kız Aliye dair hikâyeleri anlatmakla bitiremiyorlar. Mahalle kahvelerinin konuşma mevzuu bu, bozahaneleri, meyhaneleri dolduran insanlar arasında da bu ad dudaklardan düşmüyordu.

Şairler onun hakkında kasideler, gazeller yazdılar, aşıkalar onun için koşmalar dizdiler, Kız Alinin adına yakılan şarkılar İstanbul dilinde dolaşıyor.

Çarparesini almış eline
Aynalı kemer takmış beline
Ben de mailim tuti diline
Kurban olayım sana Kız Ali
Sen İstanbullusun yoksa
nereli

On dokuzuncu orta. Yenigerilerinden Abdullah bu akşam da her akşamki gibi yine Kara Yorginin meyhanesindeydi. Artık Abdullah bıyıklarma kır düşmüş, beli bükülmeğe başlamış, yenilen bir adam olmuştur. Vakit çok ihtiyar sayılmaz. Fakat bir türlü bulamadığı Eluizasını aşkı onu perişan, derbeder bir adam haline koymuştur. Kara Yorginin meyhanesi kendisine bir tekke haline koymuş olan bir zavallıdır o artık.

Bu gece Kara Yorginin meyhanesinde iyi bir âlem var... Anadoludan gelen bir aşık saz çalacak, koşma söyleyecek... Tezgâhın üstüne bir lugaz asılacak... Müşterilerden bu lugazın sırrını bulana Kara Yorgi istediği kadar şarap ikram edeceğini vaad ediyor.

Eğlence bu kadar da değil, Kara Yorgi bu gece meyhanesine bir de meddah davet etmiş tir. (Devamı var)

Diktatörün Aşkı

18

Ş

EFİN şahsına karşı şimdi şiddetli bir hareketle bulunmasını kabul edemeyen kalbinin zafını gizlemek ve mazur göstermek için göyle bir muhakeme yürütüyordu.

Taldek öldürülürse yeni bir dahilî buhran memleketi kana bulayacaktı. Rejimin muhalifleri arasında rahat ve çekememezlik şim diden mevcuttu. Taldekin yerine başkaları geçecekti. Bunlar hiç şüphesiz onun bütün kusurlarına sahip bulunacaklar, fakat onun kadar zeki ve uzağı görüş kabiliyetli olmayacaklardı.

Babasının düşüncesini şimdi anlıyor ve takdir ediyordu. Taldek şöreti derecesinde fena bir adam değildi.

Taldek zabta ve orduyu emrinde tuttuğuna göre onunla gayri müsavî, gizli ve müşkil bir mücadeleye girmekten anlaşılmak, onu meselâ Atamanyâ ile ittifak gibi yapmak istediği siyasi hatalara sevkeden tahakküm arzularından vaz geçirmeye çalışmak müreccah değil mi idi?..

Kont dö Bolsberg, diktatörün gölgesinde asıl bir rol oynayarak onu bir cellâd olmaktan çıkartıp bir rehber haline getirmenin mümkün olabileceğini ilk defa düşünmüş, fakat fikrini tatbiki imkân bulamamıştı.

Bu şekilde faaliyet gösterilirse Taldekin şahsında diktatör kaybolacak ve yerinde büyük bir şef kalacaktır. Marya dö Bolsberg babasının bu hayırlı işte kendisine de bir rol hazırlamış olduğunu anlamıştı.

Bu vaziyette Stefan, ertesi günü hareketine mani olmayarak, düman'arına nasıl teslim edebildirdi..

Vlostoy boğazı!

Koçtızardan Sen Veslâsa giden yol kilometrelerce bir dağ ve derin bir uçurum kenarından geçiyordu. Yol çok dardı ve tehlikeli virajlarla doluydu. Bir "kaza", iğnâ bu yoldan münasip bir yer bulunamazdı.

İhtilâlciler bu şekilde bir suikast yapmak'a Taldekin ölüsünden gizli ittifak projesini almağı da tasarlamış olacaktı. Zira Militza Şefin bunları daima üzerinde taşıdığı haber vermiş bulunuyordu.

Kendisi için otomobilde Şefle beraber bulunmaktan kolay bir şey yoktu. Birkaç gün daha Koçtızarda kalmasını ona bizzat Stefan tavsiye etmemiş miydi? Fakat...

Stefan'ın otomobilinin uçurumdan aşağı yuvarlandığını görür gibi oldu ve bir isyan hamlesile gayri ihtiyarî haykırdı:

— Hayır! Hayır! İstemiyorum! Kendisine geldi, isyan ve nefretindeki samimiyete şaşı.

Ne oluyordu? Kalbinde geçenleri, düşüncelerindeki karışıklığın sebebini tahlile cesaret edemiyordu. Niçin? İhtimal bu tahlilin neticesinden korkuyordu.

Senelerce bu adamdan nefret etmişti, fakat sonra bütün bu kin ve nefret binası birkaç gün içinde temelinden sarsılmış, nihayet çöktü vermişti. Suikast hazırlandığı haberi bir hafta evvel onu sevince boğardı, fakat bugün...

Hayır! Stefan ertesi gün yola çıkmıyacak. Onun ölmesini istemiyordu.

Nihayet kendisini aynı zamanda hem neşeli bir heyecana boğan, hem de korkutan itirafı bir sual halinde koydu:

— Yoksa onu seviyor muyum? Bu suale hayır cevabını veremiyor, müthiş bir buhran içinde yaşıyor, teskin edici kudretle imdadına yetmişti. Sessiz ve sakin, bahçede yağın hafif ilkbahar yağmuruna ağlamağa başladı.

Şafak söküyordu ve Militza hâlâ uyumamıştı. Düşünüyor ve bir

karar veremiyordu: Stefan'ın hareketine mani olmak için ne yapmalıydı?

Suikast hazırlığını söylemeli miydi? Söylese, bütün teferruatı anlatamıyacağına göre, ona inancak mıydı?

İnanırsa suikastçıları yakalatmak için zabta kuvvetleri göndermeğe şüphe yoktu. Arkadaşlarını böylece ele verebilir, onları idam sehvasına bile bile gönderebilir miydi?

— Sakın ha! Bilâkis kapısının önünde ve penceresinin altında gü

rültü edilmemesine dikkat edin.

Dün akşam biraz rahatsızdın, istirahat etsin.

Ve Stefan Taldek yalnızca bah

çeye çıktı.

İki gün somurtuktan sonra ilk

bahar güneşi bütün parlaklığıyla

tekrar görünmüştü. Şimdi kaba

hatini affettirmek istemişcesine

ıslak yaprak ve çiçekleri süratle

canlandırıyor, çiçeklerin etrafına

arı ve kelekleri tekrar toplu

run hayalini aksettirerek istifa

de ettik. İşte şimdi önünüzde

ki gemiyi ansızın gözden neden

kaybettiğinizi anlamadınız mı?

Nakleden: Fethi Kardeş

Hikâye

(Baştarafı dünki sayıda)

Soygunculuk bittikten sonra adamın iç tarafına çekildiler. On dan sonra seyahatimize devam edebileceğimizi zannetmiştik. Fakat bütün gayretlerimiz boşa çıktı. Gemi olduğu yerde çivilenmiş gibi kaldı. Bir milimetre bile yerinden oynamadı.

Sahilden işitilen bir gürültü mükâlemenin birdenbire kesilmesine sebep oldu.

Hemen karaya koşuştular ve elli yaşlarında kadar olan dinç bir adamın üç bahriyeli ile münakaşa ettiğini gördüler.

— Bu adam da nereden çıktı? diye S. 32 nin komutanı sordu. Bahriyelilerden biri cevap verdi:

— Komutanım, iki arkadaşla sınıla adayı gezmeğe çıkmıştık bir kullübede bu adamı bulduk. Acaip bir makine ile uğraşıyordu. Bizi görünce kudurmuş bir köpek gibi üstümüze atıldı. Onu buraya sürükleyince kadar çok güçlüktü. Deli olmalı...

— Bırakınız! diye emrettik. ten sonra, komutan yabancıya sordu:

— Kimsiniz? Burada ne yapıyorsunuz?

Adam gözlerini komutana dikerek cevap verdi:

— Mademki beni terk ettiler ben de size her şeyi söyleyeceğim. Sizin gemilerinizi tekvif edenler benim de dahil olduğum bir çetenin âzalarıdır. İsmim Boris Batowkydir. Arkadaşlarımızın sırtından zengin olmak istediğinden çalınan paraların büyük bir miktarını saklamıştım, fakat paraların taksimi es

— Bu adam da nereden çıktı?

nasında; işi anladılar ve hiyanetinden intikam almak için giderken burada yalnız bıraktılar...

— Fakat bütün bunlar, gemilerin nasıl hareketsiz bir hale getirildiğini izah etmiyor.

Boris bir müddet sustu sonra devam etti:

— Keşfettiğim kısa dalga W şuaları vasıtasile. Asrın en büyük keşfi olan bu W şualarının bir çok hususiyeti vardır. Fakat en şayanı hayreti "Filim - Ayna" yı meydana getirmesidir. Burada W şuaı bir lâhzada ısıyı parçalar ve bellibaşlı renkleri ister ayrı ister hepsinin birden aksettirir. W Şuamın bu hassasından biz deniz rengini, gök rengine ve denizdeki vapu

W Şuaları

Nakleden: VAHİT ORGUN

lemeğe de yarıyor. Gizli olarak Aden de çalışan ajanımız soyulmağa namzet olan her geminin hareketini bize bildiriyor. S. 32 nin himayesinde Siantar'ın gelişini de o bize haber verdi. Siantar yolcusuz seyahat ettiğinden bizi alâkadar etmezdi. Fakat bir harp gemisinin de mevcudiyeti bizim için ciddi bir tehditti. O zaman iki geminin de kapana kısırlıması ve adamın terkedilmesi kararlaştırıldı.

Komutan müstehzi bir gülüşle:

— Vaziyet şimdianıymlanıyor. Fakat bu kudretli W şualarının nasıl hasıl edildiklerini öğrenmek isterdim.

— W şuamı yaratan bir elektro molekül motoru grupundan elde edilmektedir ki hâlâ çalıştığını zannetmekteyim. Motoru durdurun W şuaları da kaybolacaktır. O zaman sis kaybolacak, "Filim - Ayna" gözden silinecek, cazibe kuvveti yokolacak, gemideki bütün âletler çalışılabilecekler ve hareket için hazırlanabileceksiniz. İşte hepsini, ismi benim kadar siz de biliyorsunuz.

Şimdi sizden serbest bırakılmamdan başka bir şey istemiyorum. Sonumun yaklaştığını hissetmekteyim... Böyle daha iyi... Son günlerimi bu hayalet adasında geçireceğim.

S. 32 nin komutanı müstehzi bir tavır takınarak:

— Fakat niçin, bizimle gelmeyeceksiniz. Dünyaya W şualarının mucidini tanıtmak isteriz.

BİTTİ

Erzurum Defterdarlığından:

1 — İhalesinin 29-7-940 tarihinde yapılacağı Cumhuriyet gazetesinin 11, 12, 14, 16 ve Vakit gazetesinin 10,12,14, 16 temmuz 940 tarihli nüshalarında ilân olunan 12459 lira 63 kuruş bedelli Hasankale hükümet konağı ik malî inşaatı işi esbabî kanunıyeye binaen aşağıdaki şartlar dairesinde ve kapalı zarf usulile 16-8-940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle tekrar eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 31-8-940 cumartesi günü saat onda vilâyet hükümet konağı içinde defterdarlık odasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 934 lira 48 kuruştur.

4 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için ihale gününden sekiz gün evvel vilâyet makamına istida ile müracaat edip komisyonu mahsusundan ehliyet vesikaları almaları lazımdır.

5 — İstekliler bu işe ait bilûmum fennî evrakı defterdarlıktan veya nafia müdürlüğünde okuyabilirler.

6 — İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (7211)

Erzurum Defterdarlığından:

3 — İstekliler yukarıda yazılı gün ve saatte muvakkat teminatı olan yüzde 7.5 nisbetinde (301) lirayı yatırdıklarına dair makbuz ve ya banka mektupları ile muhteviyatı ile bu husustaki şeraiti öğrenmek istiyenlerin Balcıesirde encümen bürosu ile memleket hastanesine ve İstanbul, İzmir sıhhat müdürlüklerine müracaatları ilân olunur. (7229).

Erzurum Defterdarlığından:

1 — İhalesinin 29-7-940 tarihinde yapılacağı Yeni Sabah ve Haber gazetelerinin 10,12,16 temmuz 940 tarihli nüshalarında ilân olunan 20322 lira 89 kuruş keşif bedelli İspir hükümet konağı ikmalî inşaatı işi esbabî kanunıyeye binaen aşağıdaki şartlar dairesinde ve kapalı zarf usulile 16-8-940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle tekrar eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 31-8-940 cumartesi günü saat 10 da vilâyet hükümet konağı içinde defterdarlık odasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1524 lira 22 kuruştur.

4 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için ihale gününden sekiz gün evvel vilâyet makamına istida ile müracaat edip komisyonu mahsusundan ehliyet vesikaları almaları lazımdır.

5 — İsteklilerin bu işe ait bilûmum fennî evrakı defterdarlıktan veya nafia müdürlüğünde okuyabilirler.

6 — İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (7213)

Balıkesir memleket hastanesi baştabibliğinden:

1 — Açık eksiltmeye konulan iş: Balıkesir memleket hastanesi için mübayaa edilecek (116) kalem ve (4011) lira (24) kuruş tahmin bedelli Edviye pansuman malzemesi ve bakterioloji levazımıdır.

2 — İhale 27-8-940 tarihine rastlayan saltı günü saat (15) de vilâyet makamında müteşkil encümen huzurunda icra kılınacaktır.

T. İş Bankası

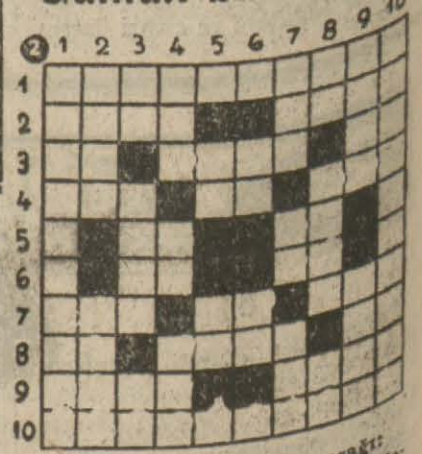
1940 Küçük Cari Hesaplar

İkramiye Planı

1 adet 2000 lira.	= 2000.—	lira
3 " 1000 "	= 3000.—	"
6 " 500 "	= 3000.—	"
12 " 250 "	= 3000.—	"
40 " 100 "	= 4000.—	"
70 " 50 "	= 3500.—	"
210 " 25 "	= 5250.—	"

Kesideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır.

Günlük bulmaca

Soldan sağa ve yukardan aşağı:
1 — İstical, 2 — Bir mabet, beşer, 3 — Emmekten emir, Tanrı buyruk, Hesap, 4 — Futbol sahası, Bir gart edatı, Pes, 5 — Bir sesli harf, İskambilde birli, bir renk, bir nota, harf, 6 — Bir sesli harf, bağışlamak, bir harf, 7 — Pes değil, mezenin çift değil, 8 — İle, âletler, mezenin bir hecesi, 9 — Şiirler, evvelî olmak, 10 — Bir hayvan.

1 No. 1 bulmacamızın halli:
Soldan sağa:
1 — Abdullah, O. 2 — Biaz, Acül, 3 — Daday, Erat, 4 — Uzak, Amut, 5 — La, Aile, Re, 7 — Acem, Ekin, 8 — Huruç, İsal, 9 — Latarna, E. O. T. Le, Ler.